

L'embrió de la república kosovesa

El passat 26 de gener l'enviat especial de l'ONU, l'expresident finlandès Martti Ahtisaari, va presentar en una reunió a porta tancada les seves recomanacions sobre el futur estatus de Kosovo a l'anomenat Grup de Contacte, format pels Estats Units, el Regne Unit, França, Alemanya, Rússia i Itàlia. El breu comunicat contenia només la informació essencial i reservava els detalls per després d'haver presentat l'informe als governs serbi i kosovès de Belgrad i Prístina.

Tot i això, de la trobada amb el Grup de Contacte es va saber que Kosovo podrà participar en institucions internacionals, inclosa l'ONU, així com en organismes de crèdit, com el Banc Mundial o el Fons Monetari Internacional. A més, les recomanacions de Ahtisaari posen èmfasi en el reconeixement de les garanties de la minoria sèrbia que viu a Kosovo, entre les quals hi ha el dret a la doble nacionalitat. En aquest sentit, les autoritats de Belgrad ja s'han queixat que només un estat pot donar passaports.

De fet, la reacció del Govern serbi va ser gairebé immediata. Amb el pretext que el país es troba en una situació transitòria, arran de les eleccions legislatives celebrades el passat 21 de gener, l'actual primer ministre, Vojislav Kostunica, es va declarar "incom-

petent" per rebre Ahtisaari. Una maniobra arriscada amb la qual Kostunica semblava gratar cap a la dreta, amb la intenció d'aconseguir més suport entre els radicals per a la negociació

Un informe presentat fa uns dies per l'ONU acosta Kosovo cap a la independència. El reconeixement com a estat d'aquest país, però, topa encara amb l'oposició de Sèrbia i Rússia, amb dret a veto dins el Consell de Seguretat, així com amb la resistència d'alguns països de la Unió Europea, entre els quals hi ha Espanya.

per formar el nou Govern. Tanmateix, segons fonts governamentals, el representant rus en el Grup de Contacte ha fet arribar a Kostunica el pla recomanat per l'enviat especial de l'ONU, el contingut del qual l'ha tret completament de polleguera. Al seu torn, el president serbi, Boris Tadic, en el moment de tancar l'edició continuava disposat a reunir-se amb Ahtisaari, mentre que el partit de Kostunica, la Lliga Democràtica de Sèrbia, ha fet saber al president que la condició per a un eventual pacte de coalició és l'acceptació del pla sobre Kosovo que ells proposen.

Pressió sobre el Govern. Segons la majoria d'analistes de Belgrad, els *lobbies* que fan més pressió sobre el primer ministre Kostunica són els que pertanyen a l'antic règim de Slobodan Milosevic, que esperen que el nou Govern impedeixi el lliurament dels criminals de guerra que reclama el Tribunal Penal Internacional de l'Haia, així com la gent relacionada amb els serveis de seguretat i amb l'anomenat clan de Zemun, l'organització mafiosa sospitosa d'haver assassinat el primer ministre Zoran Djindjic el 2003. Tot això explicaria el gest bruscat de Kostunica, que mentre declarava que no tenia competències per rebre l'enviat de l'ONU, substituïa a corre-cuita el ministre de l'Interior per un antic home de Milosevic; un detall que mostra la dubtosa capacitat que tindrà el futur Govern per lliurar els criminals de guerra.

Així doncs, es preveu que s'allarguen les negociacions entre tots els partits per a la formació d'un nou Govern. Els més optimistes no creuen que es constitueixi abans de tres o quatre mesos, això en el cas que no calgui repetir les eleccions legislatives. Tot indica, doncs, que el Govern actual haurà de menjar-se la patata calenta que li ve de Kosovo. En un gest que sembla una temptativa per sortir de l'atzucac, l'equip negociador del Govern ha canviat la fórmula que havia proposat l'any passat, "més que

Tensió i protestes a la capital kosovesa

L'anunci de les recomanacions de l'ONU per al futur de Kosovo ha provocat una forta tensió entre els ciutadans d'aquest país. La població kosovesa veu amb angoixa els continus endarreriments i recelen de les intencions de la Unió Europea, no debades l'estat espanyol, Itàlia i Grècia s'oposen obertament a la independència de Kosovo. En el moment de tancar aquesta edició, els col·lectius més radicals i els veterans de guerra mantenien la intenció d'organitzar el divendres 2 de febrer, un seguit de protestes al carrer de la capital kosovesa, Prístina, coincidint amb l'arribada de l'enviat especial de l'ONU, Martti Ahtisaari. En aquest sentit, el ministre de Justícia va reconèixer que Kosovo és ple de membres dels serveis secrets i va expressar el seu temor a les provocacions. Per aquest motiu, el primer ministre de Kosovo, Agim Çeku, va dirigir-se a la nació per aconsellar la població que eviti qualsevol enfrontament o aldarull.

autonomia i menys que independència”, per una altra que parla d’“independència interna”; és a dir, Belgrad ofereix a Kosovo tots els atributs d’un estat a canvi de mantenir-se, almenys pel que fa al nom, dins l’entitat estatal sèrbia. “Seria il·lusori pretendre que els nostres soldats vigilin les fronteres externes de Kosovo, de manera que ens conformaríem a deixar aquesta tasca a les forces internacionals”, va declarar un portaveu serbi.

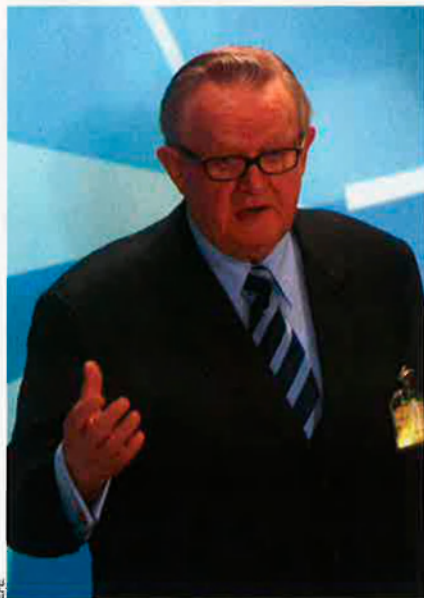
Reaccions a Kosovo. Cap polític de la capital kosovesa, Pristina, va respondre ni comentar la nova oferta del Govern serbi. En un fòrum d’Internet amb seu a Belgrad, un kosovès exclamava: “Quina bona proposta! Quina llàstima que arribi deu anys tard!” No debades, el record de les matances i l’enfortiment del nacionalisme radical serbi fan impossible que Kosovo accepti qualsevol tutelatge serbi

Així doncs, després de presentar les seves recomanacions a les parts afectades, l’enviat de l’ONU enviarà l’informe al secretari general d’aquesta organització, perquè el Consell de Seguretat adopti una resolució que hauria d’anul·lar la vigent del 1999, que situa Kosovo sota administració internacional respectant la sobirania de Sèrbia. El principal entrebanc, ara per ara, és l’oposició de Rússia, que té capacitat de vetar la decisió de l’ONU. Tanmateix, en cas que prosperi, la nova resolució deixaria la porta oberta a Kosovo per proclamar unilateralment la seva independència. En aquest sentit, el partit de Kostunica ja ha exigint als governs actual i futur que trenqui les relacions diplomàtiques amb tots els estats que es mostrin disposats a reconèixer Kosovo com un nou estat, a la vegada que demanen un replantejament de l’ingrés a l’OTAN.

Per la seva banda, la premsa de Belgrad afirma que els Estats Units i la Unió Europea ja s’han repartit la feina en aquesta qüestió. Els americans intentaran convèncer el Govern serbi, mentre que els europeus buscaran el compromís de Rússia. Encara és més, segons la premsa, el Govern de Washington ja ha instat el de Moscou a formular els seus desitjos a canvi de donar suport a la independència de

Uns nens kosovesos parlen amb un soldat de la KFOR, la força de l’OTAN desplegada a Kosovo, en una imatge presa l’any 2000.

L’expresident finlandès Martti Ahtisaari, enviat especial de l’ONU a Kosovo.

Kosovo. En aquest sentit, hi ha indicis que el president Putin està disposat a reconèixer Kosovo a canvi que li deixin les mans lliures al Caucas, especialment a Geòrgia.

Mentrestant, s’espera que la proposta sobre Kosovo es discuteixi a l’ONU entre els mesos de març i abril. La proclamació unilateral de la independència de Kosovo solucionaria el problema dels kosovesos i permetria a les autoritats sèrbies, que no haurien de signar la secessió, de salvar els mobles davant l’opinió pública del país. Ara per ara, doncs, mentre Moscou demana més temps, als Estats Units i a la Unió Europea els preocupa l’efecte que l’endarreriment pugui tenir en l’angoixada població de Kosovo.

Gani Jakupi